Aprílové mrazy - AKTUALIZOVANÉ

Uplynulú noc zo štvrtka na piatok (20.4.-21.4.2017) pracovali v sadoch stovky ovocinárov. Ovocinárska únia Slovenska, ktorá je členom Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory, má hlásenia od viacerých pestovateľov.

Všeobecne sa dá povedať, ovocinári očakávali v noci podstatne nižšie teploty. Napríklad vo Veselom pri Piešťanoch namerali v noci pri zemi -3,4 °C, na iných miestach bolo dokonca okolo - 2°C. Hraničná teplota, pri ktorej už dochádza k poškodeniu na pletivách, je -1°C.

Ovocinári nasadili počas avizovanej kritickej noci všetku dostupnú techniku a materiál, ktorým zohrievali sady. Vzduch zohrievali parafínovými sviecami, ktoré zo Španielska a Maďarska pre všetkých ovocinárov na Slovensku doviezlo 11 kamiónov. Pálili slamu, využívali kvapôčkovú protimrazovú závlahu. Zohriať vzduch pomohlo aj vykosenie trávy pri kmeňoch stromov, pretože teplý vzduch z pôdy mohol ľahšie stúpať hore a trávnik tak nepôsobil ako izolácia. V niektorých sadoch vyrábali umelú hmlu prostredníctvom novinky – tzv. vyvíjača hmly. Ovocinári hodnotia práce počas noci ako náročné. Počas celého dňa v sadoch zisťovali, do akej miery mrazy spôsobili škody.

„Niektorí podnikatelia škody budú mať. Po dnešnej noci však nemôžeme hovoriť o žiadnych katastrofálnych stratách, aké sme zaznamenali pred rokom. Nič sa však pre nás ešte nekončí, pred nami sú ešte ďalšie mrazivé noci,“ takto zhodnotil doobedu 21. apríla situáciu predseda Ovocinárskej únie Slovenska Marián Varga.

V sadoch tak ovocinári ostávajú aj ďalšie noci. V médiách sa už objavili prvé predbežné informácie o škodách. Momentálne sa odhadom hovorí o 20% stratách. Presné čísla však budú ovocinári poznať až o pár dní, keď mrazy pominú. Zároveň počítajú so zvýšenými nákladmi na prebierku budúcich plodov

a aj prevádzkovými nákladmi.

Novinkou pri ochrane sadov pred mrazmi je tzv. vyvíjač hmly.

Ovocinári ročne vybudujú okolo 20 ha protimrazovej závlahy. Vybaviť jeden hektár sadov takouto špeciálnou závlahou je veľmi nákladná investícia, stojí okolo 12tisíc eur. V jej rozširovaní však budú naďalej pokračovať. Skúsenosti totiž potvrdzujú, že bez účinnej protimrazovej ochrany sa kvalitná a dobrá úroda nedá dosiahnuť.

Vinič a ďalšie poľnohospodárske plodiny

V Malokarpatskej vinohradníckej oblasti klesla z 20. na 21 apríla teplota vzduchu na -1 °C, čo podľa vinohradníka Jána Hacaja nie je až také dramatické. Lokálne však mohla teplota klesnúť ešte o čosi nižšie, hlavne pri vodných zdrojoch potokov. Situáciu vinohradníci stále mapujú. Rovnako sa zisťujú škody na porastoch poľnohospodárskych plodín.

Vo dvoroch nad Žitavou v okrese Nové Zámky tamojším poľnohospodárom zamrzli rajčiny. Na mráz citlivo reagujú aj porasty repky, cukrovej repy, rovnako aj kaleráb, kapusta, jahody, atď...

O prípadné škody spôsobené mrazmi sa 21. apríla v ovocných sadoch pri Miloslavove zaujímal aj predseda vlásy SR Robert Fico. Spoločne s predsedom Ovocinárskej únie Slovenska Mariánom Vargom, predsedom Zväzu zeleninárov a zemiakarov Slovenska Oliverom Šiatkovským a predsedom SPPK Milanom Semančíkom konzultoval škody na úrode a prípadné možnosti, ktoré by v budúcnosti mohli takéto problémy riešiť.

Názor premiéra

Vláda je pripravená pomôcť pestovateľom postihnutým mrazmi, pretože výkyvy počasia im začínajú robiť veľké problémy. Uviedol 21. apríla na tlačovej besede. "*Musíme prejaviť záujem o tento segment poľnohospodárstva, pretože v ňom pracuje najväčší počet ľudí. Dnes ráno, ako som dostal informácie z viacerých kútov Slovenska, kontaktoval som ministra financií Petra Kažimíra a ministerku pôdohospodárstva Gabrielu Matečnú. Požiadal som ich, aby okamžite po tom, ako dostanú informácie od príslušných výrobcov, predložili na rokovanie vlády materiál, kde nastavíme určitú schému ich prípadného odškodnenia,*" informoval premiér.

Škody napr. aj v Nemecku

Mráz počas uplynulých nocí silno poškodil vinič vo väčšine nemeckých vinárskych oblastí. *„Škody sú od nuly po 100 %,“* povedal Ernst Büscher z Nemeckého vinárskeho ústavu v Bodenheime pri Mainzi. Nebýva vždy pravidlom, že sú vinice zasiahnuté nepriazňou počasia na celom nemeckom území súčasne. Teplota na ňom od Ahru po Baden a od Moselu po Sasko bola však teraz hlboko pod bodom mrazu. Mrazy v apríli nie sú výnimkou, ale v predchádzajúcich dňoch bolo veľmi teplo a vinič bol v porovnaní s priemernými rokmi vo vývoji o dva týždne popredu. Büscher dodal, že to viedlo k fatálnym následkom.

Tlačový odbor Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory bude následky aprílových mrazov naďalej sledovať.